

สรณนะด้านอาชีพต่อการจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพ
ในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับนำร่องการสอนทักษะอาชีพ

Career competencies towards the teaching of vocational skills
in schools of compulsory education pilot the teaching profession

สมชัย ชวลิตธาดา

Somchai Chavalitthada

มหาวิทยาลัยธนบุรี

Thonburi University

E-mail: dd2-vv2@hotmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 24 กรกฎาคม 2564

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 12 มิถุนายน 2565

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 12 มิถุนายน 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการการสอนทักษะอาชีพในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับนำร่องการสอนทักษะอาชีพ 2. เพื่อศึกษาสมรรถนะด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับนำร่องการสอนทักษะอาชีพ 3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับนำร่องการสอนทักษะอาชีพ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 4 กลุ่ม 1) ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการ/ครูวิชาการ/ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน 181 คน 2) ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีใน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 181 คน 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 839 คน 4) ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 701 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยการศึกษาการบริหารจัดการการสอนทักษะอาชีพในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับนำร่องการสอนทักษะอาชีพในภาพรวม พบว่า 1. การศึกษาวิธีการและกระบวนการจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2. การศึกษาสมรรถนะด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับนำร่องการสอนทักษะอาชีพ ในภาพรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับมาก 3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับนำร่องการสอนทักษะอาชีพ พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ความสำคัญ: สรรณะด้านอาชีพ, การจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพ, โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ

ABSTRACT

This research has objectives 1. To study the management of the teaching of vocational skills in schools of compulsory education pilot the teaching profession 2. To study the career competencies of students in Matthayom 3 in schools of compulsory education pilot the teaching profession 3. To study students and parents' satisfaction towards the teaching of vocational skills in schools of compulsory education pilot the teaching profession. Population can be divided into 4 groups. 1) Director/Deputy Director/Academic Teachers/the head teacher of Career and Technology subject total 181 people. 2) The teachers who teach in Career and Technology subject, Matthayom 3 total 181 people. 3) Matthayom 3 students total 839 people. 4) Matthayom 3 students' parents total 701 people. The data was analyzed by frequency distributions, percentage, mean and standard deviation.

The result of the research: The study of the management of the teaching of vocational skills in schools of compulsory education pilot the teaching profession overall found that 1. The approaches and process of the management of the teaching of vocational skills overall performance was is high level 2. Career competencies of Matthayom 3 students in schools of compulsory education pilot the teaching profession overall competency was high level 3. Students and parents' satisfaction towards the teaching of vocational skills in schools of compulsory education pilot the teaching profession overall was high level.

Keywords: Career competencies, the teaching of vocational skills, schools of compulsory education pilot

1. บทนำ

การพัฒนาประเทศมีทิศทางการบริหารจัดการประเทศภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง ดังกล่าว จึงเป็นการใช้จุดแข็งและศักยภาพที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศเพื่อสร้างความ เข้มแข็งและรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจ ภายในประเทศที่เน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของฐานการผลิตภาคเกษตร และการประกอบการของ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ขณะเดียวกัน จำเป็นต้องปรับตัวในการเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจโลก และภูมิภาค ซึ่งประเทศไทยมีพันธกรณีภายใต้กรอบความร่วมมือต่างๆ เพื่อสามารถใช้โอกาสที่เกิดขึ้นและเพิ่มภูมิคุ้มกันของทุนที่มีอยู่ในสังคมไทยได้อย่างเหมาะสม พร้อมก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2554) ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแล้ว ยังมุ่งเตรียมเยาวชนให้ตระหนักรู้เกี่ยวกับความถนัด

และศักยภาพของตนเองให้เห็นคุณค่าของการทำงานเห็นความสำคัญและมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ
ทักษะพื้นฐาน ทักษะด้านเทคโนโลยีและสามารถมองเห็นภาพอนาคตเกี่ยวกับอาชีพของตนเองได้

สำนักบริหารงานการศึกษาภาคบังคับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีบทบาทการ
ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาภาคบังคับ ให้ประชาชนได้รับการศึกษาภาคบังคับอย่างทั่วถึง
รวมทั้ง ศึกษา วิเคราะห์ เสนอแนะ การกำหนดแนวทาง หรือนโยบายเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากร และการ
พัฒนาประสิทธิภาพ การบริหารจัดการศึกษาภาคบังคับ โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ
ใช้ความรู้ ทักษะ วิสัยทัศน์และเจตคติ ตลอดจนการสร้างเครือข่าย พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นสำหรับผู้เรียนช่วง
อายุ 12 – 15 ปี ที่จะฝึกปฏิบัติการเรียนรู้ที่โรงเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะความรู้ ทักษะอาชีพ ทักษะ
ชีวิต ทักษะการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม มีจิต
สาธารณะและสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ ที่จะส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของผู้เรียน ตลอดจนส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถและทักษะขั้นพื้นฐาน
โดยเน้นการพัฒนาทักษะด้านอาชีพให้สามารถพึ่งตนเองได้ ตลอดจนมีคุณธรรมจริยธรรมและตระหนักใน
คุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นผู้นำองค์กรให้มีการเปลี่ยนแปลงตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนา
ผู้เรียนให้มีคุณภาพและเป็นผู้นำในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีรูปแบบกระบวนการบริหารที่เปิดโอกาส
ให้ทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบทั้งด้านการให้ความร่วมมือขององค์กรภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนา
คุณภาพการศึกษา เป็นผู้บริหารมืออาชีพ รู้จักแสวงหาความร่วมมือในการพัฒนางาน รวมทั้งติดตาม
ประเมินผลความก้าวหน้า ความสำเร็จของโครงการหลังเสร็จสิ้นโครงการ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ
ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคตต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการการสอนทักษะอาชีพในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ นำร่องการสอน
ทักษะอาชีพ
2. เพื่อศึกษาสมรรถนะด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับนำร่องการ
สอนทักษะอาชีพ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพใน
โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับนำร่องการสอนทักษะอาชีพ

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัย แบ่งได้เป็น 4 กลุ่ม ได้แก่
  - 1.1 ผู้บริหาร/รองผู้บริหารหรือครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียน
การศึกษาภาคบังคับ ที่ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนนำร่องการสอนทักษะอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 364 คน
  - 1.2 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับที่ได้รับ
คัดเลือกเป็นโรงเรียนนำร่องการสอนทักษะอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 364 คน

1.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนอาชีพทั้งหมดในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนนำร่องการสอนทักษะอาชีพ 364 โรงเรียน จำนวน 1,092 คน

1.4 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนอาชีพทั้งหมดในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับที่ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนนำร่องการสอนทักษะอาชีพ 364 โรงเรียน จำนวน 1,092 คน

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2.1 ผู้บริหาร รองผู้บริหารหรือครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ ที่ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนนำร่องการสอนทักษะอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) โดยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 181 คน

2.2 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับที่ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนนำร่องการสอนทักษะอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) โดยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 181 คน

2.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนอาชีพทั้งหมดในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับที่ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนนำร่องการสอนทักษะอาชีพ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 839 คน

2.4 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับที่ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนนำร่องการสอนทักษะอาชีพ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 701 คน

4. วิธีดำเนินการวิจัย

ศึกษาการบริหารจัดการการสอนทักษะอาชีพในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับนำร่องการสอนทักษะอาชีพใน 7 ประเด็น ได้แก่

- 1) วิธีการและกระบวนการจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพ
- 2) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพ
- 3) กลุ่มอาชีพที่โรงเรียนจัดการเรียนการสอน
- 4) เครือข่ายความร่วมมือในการสอนทักษะอาชีพ
- 5) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการสอนทักษะอาชีพ
- 6) สมรรถนะด้านอาชีพของนักเรียน

7) ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับแก่นำการสอนทักษะอาชีพ

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหาร รองผู้บริหาร หรือครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน 181 คน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับที่ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนนำร่องการสอนทักษะอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 181 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนอาชีพทั้งหมดในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับที่ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนนำร่องการสอนทักษะอาชีพ จำนวน 839 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับที่ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนนำร่องการสอนทักษะอาชีพ จำนวน 701 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่าง

ส่วนขั้นตอนการวิจัยมีดังนี้

1. ศึกษาวิจัยข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร
2. กำหนดขอบข่ายแนวทางการดำเนินการ
3. กำหนดกรอบการดำเนินงานพัฒนาเครื่องมือที่ต้องใช้เก็บรวบรวมข้อมูล
4. เก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปและเขียนรายงานการวิจัย

5. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นแบบสอบถาม โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนนำร่องการสอนทักษะอาชีพประจำเขตพื้นที่การศึกษาตอบแบบสอบถาม

6. วิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่

- 1) การบริหารจัดการการเรียนการสอนอาชีพในโรงเรียน (Process)
- 2) ด้านผลผลิต (Product) และ
- 3) ผลกระทบ (Impact)

7. สรุปผลการวิจัย

การสอนทักษะอาชีพในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับนำร่องการสอนทักษะอาชีพ” สรุปผลการประเมินตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลการศึกษาวิธีการและกระบวนการจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านวิธีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพ รองลงมาคือ ด้านกระบวนการดำเนินการพัฒนาทักษะอาชีพของโรงเรียน โดยประเด็นด้านวิธีการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ มีการจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพโดยการจัดประสบการณ์ที่เน้นการปฏิบัติจริง ส่วนประเด็นด้านกระบวนการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ มีการจัดทำปฏิทิน กำหนดตารางสอน คาบเวลา และกิจกรรมที่ชัดเจน

ผลการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับนำร่องการสอนทักษะอาชีพ พบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า รูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ รูปแบบที่ 1 การทำงานระหว่างเรียน รองลงมาคือรูปแบบที่ 3 โครงการอาชีพอิสระ ส่วนรูปแบบที่ 2 โรงงานในโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ผลการวิจัยเกี่ยวกับกลุ่มอาชีพที่โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับนำร่องการสอนทักษะอาชีพเปิดสอนใน 4 กลุ่มงาน คือ กลุ่มงานบ้าน (งานบ้านในวิถีชีวิตประจำวัน) กลุ่มงานเกษตร (งานเกษตรธรรมชาติ) กลุ่มงานช่าง และกลุ่มงานบริการ (งานอุตสาหกรรมบริการ) นั้น เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มงานพบว่า กลุ่มงานบ้าน (งานบ้านในวิถีชีวิตประจำวัน) ที่เปิดจัดการเรียนการสอนมากที่สุด คือ งานแปรรูปอาหาร คิดเป็นร้อยละ 73.80 กลุ่มงานกลุ่มอาชีพงานเกษตร (งานเกษตรธรรมชาติ) ที่จัดการเรียนการสอนมากที่สุดคือการปลูกผักสวนครัว คิดเป็นร้อยละ 73.20 กลุ่มงานช่างที่จัดการเรียนการสอนมากที่สุดคืองานช่างคอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 48.10 และกลุ่มงานบริการ (งานอุตสาหกรรมบริการ) ที่จัดการเรียนการสอนมากที่สุดคืองานบริการตัดผมชาย คิดเป็นร้อยละ 44.1

ผลการศึกษาเครือข่ายความร่วมมือในการสอนทักษะอาชีพซึ่งประกอบด้วย 4 หน่วยงานคือ หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และองค์กรท้องถิ่น/กลุ่มบุคคล นั้น เมื่อพิจารณาเป็นรายหน่วยงานพบว่า หน่วยงานภาครัฐที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือมากที่สุดคือสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด/อำเภอ คิดเป็นร้อยละ 59.00 ส่วนหน่วยงานภาคเอกชนที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือมากที่สุดคือสถานประกอบการในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 91.30 สถาบันการศึกษาที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือมากที่สุดคือวิทยาลัยเทคนิค คิดเป็นร้อยละ 51.70 และองค์กรท้องถิ่น/กลุ่มบุคคลที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือมากที่สุดคือภูมิปัญญาท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 73.50

ผลการวิจัยปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพในภาพรวมพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านบุคลากร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการบริหารจัดการ

2. ผลการวิจัยสมรรถนะด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับนำร่องการสอนทักษะอาชีพ ในภาพรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้คือ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านที่ 5 ใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานอย่างคุ้มค่า รองลงมาคือด้านที่ 2 ทักษะการทำงานกลุ่ม/ร่วมกับผู้อื่น ด้านที่ 4 มีทักษะการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาการทำงาน ด้านที่ 6 อภิปรายขั้นตอนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านที่ 3 ตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล และด้านที่ 1 วิเคราะห์ขั้นตอนการทำงาน ตามลำดับ

3. ผลการวิจัยความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับนำร่องการสอนทักษะอาชีพ พบว่า

3.1 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับนำร่องการสอนทักษะอาชีพ ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้คือ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านที่ 3 การนำความรู้ไปใช้ รองลงมาคือด้านที่ 2 บุคลากร ด้านที่ 4 วัสดุ อุปกรณ์ และอาคารสถานที่ ด้านที่ 5 การมีส่วนร่วม และด้านที่ 1 การบริหารจัดการ

3.2 ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพในโรงเรียนการศึกษาศาภาค บังคับนำร่องการสอนทักษะอาชีพ ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้คือ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านที่ 3 การนำความรู้ไปใช้ รองลงมาคือ ด้านที่ 5 การมีส่วนร่วม ด้านที่ 4 วัสดุ อุปกรณ์ และอาคารสถานที่ ด้านที่ 2 บุคลากร และด้านที่ 1 การบริหารจัดการ

8. อภิปรายผล

1. ผลการวิจัยการบริหารจัดการ การสอนทักษะอาชีพในโรงเรียนการศึกษาศาภาคบังคับนำร่องการสอน ทักษะอาชีพ ในภาพรวมพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการพบว่า ด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ วิธีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการจัดการเรียน การสอนทักษะอาชีพด้วยวิธีการสอนแบบโครงการอย่างชัดเจน

2. ผลการวิจัยสมรรถนะด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนการศึกษาศาภาคบังคับ แกนนำการสอนทักษะอาชีพในภาพรวม พบว่า สมรรถนะด้านอาชีพของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือการใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานอย่างคุ้มค่าและค่าเฉลี่ย ต่ำสุดคือด้านการวิเคราะห์ขั้นตอนการทำงาน

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนทักษะ อาชีพในโรงเรียนการศึกษาศาภาคบังคับนำร่องการสอนทักษะอาชีพ

3.1 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ทักษะอาชีพในโรงเรียนการศึกษาศาภาคบังคับนำร่องการสอนทักษะอาชีพ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การนำความรู้ไปใช้ และค่าเฉลี่ย น้อยสุดคือ การบริหารจัดการสอดคล้องกับงานวิจัยของ เตือนใจ อารีโรจนนกุล (2557) ได้ศึกษาปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ ของนักเรียน ปัจจัยด้านตัวผู้เรียนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีการตั้งเป้าหมายของ ตนเองในอนาคตไว้อย่างชัดเจนแล้วว่าจะประกอบอาชีพอะไร จึงได้ตัดสินใจเลือกตามอาชีพที่ตนเองได้กำหนด ไว้ในอนาคต

3.2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพใน โรงเรียนการศึกษาศาภาคบังคับนำร่องการสอนทักษะอาชีพ พบว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การนำความรู้ไปใช้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การบริหารจัดการสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พะนากร มีภูคำ (2555) พบว่าผู้ปกครองนักเรียนมีความพึง พงพอใจอยู่ในระดับดี ด้านประโยชน์จากการนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวี อุปสุชิน (2554) พบว่าผู้ปกครองนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามี ความคิดเห็นในด้านผลที่เกิดกับนักเรียนในด้านอาชีพโดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากและผ่าน เกณฑ์การประเมินตามที่กำหนด

9. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะ

1.1 โรงเรียนควรมีการจัดหลักสูตรการศึกษาและกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ ตลาดแรงงานในปัจจุบัน เพื่อผู้เรียนจะได้มีการกำหนดเป้าหมายอาชีพของตนเองในอนาคตได้

1.2 ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียน ควรเข้ามามีบทบาทในการกำหนดนโยบายเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนทักษะอาชีพ

1.3 ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และนักเรียน ควรมีการศึกษาข้อมูลตลาดแรงงาน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการเลือกศึกษาต่อ

1.4 โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ ครู นักเรียนผู้เกี่ยวข้อง ได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานในสถานประกอบการต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการเลือกศึกษาต่อและนำไปใช้ในการประกอบอาชีพต่อไป

1.5 ควรมีการสร้างเครือข่ายพันธมิตรทางการ ศึกษาในการให้นักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการฝึกงานในสถานประกอบการต่างๆ

2. ข้อเสนอแนะครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการสอนทักษะอาชีพในโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ

2.2 ควรมีการวิจัยการสอนทักษะอาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาในสังกัดต่าง ๆ

2.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสอนทักษะอาชีพเพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). **นโยบายสำนักงานคณะกรรมการ**

การศึกษาขั้นพื้นฐานปี งบประมาณ 2558. กรุงเทพฯ ฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

จรัสลักษณ์ รัตนาพันธ์. (2557). **ทำอย่างไรเมื่อได้สอนเด็กพิเศษ.** กรุงเทพฯ ฯ: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.

เตือนใจ อารีโรจนนุกุล. (2557). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1.** วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ จังหวัดเชียงใหม่.

พะนากร มีภูคา. (2555). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา โรงเรียนบ้านดอนราษฎร์ ดำรงวิทย์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1.** การค้นคว้าอิสระศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

ทวี อุปสุชิน. (2554). **รายงานการประเมินโครงการพัฒนาการจัดการศึกษาด้านอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 1.** สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1.

ทิตนา แคมมณี. (2550). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุนัย วงศ์สุวรรณ. (2555). การพัฒนารูปแบบความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารวิชาการ
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 7(20): 23-24.

สำนักงานสถิติแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). ข้อมูล
พื้นฐานด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคม. กรุงเทพฯ ฯ: กรมทรัพยากรน้ำ.